

На основу члана 15, а у вези са чланом 68. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005),

Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 31. седници од 30. новембра 2006. године донео је

ТАРИФНИ СИСТЕМ ЗА ОБРАЧУН ПРИРОДНОГ ГАСА ЗА ТАРИФНЕ КУПЦЕ

(Тарифни систем је донет уз сагласност Владе – „Службени гласник РС“, број 116 од 29. децембра 2006. године и објављен је у „Службеном гласнику РС“, број 1 од 5. јануара 2007. године)

Основне одредбе

Члан 1.

Овим тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце (у даљем тексту: тарифни систем) одређују се тарифни елементи и тарифни ставови за обрачун цене природног гаса за тарифне купце (у даљем тексту: купци), начин њиховог израчунавања, као и категорије и групе купаца.

Овај тарифни систем примењује се на купце чији су објекти прикључени на систем за транспорт природног гаса или систем за дистрибуцију природног гаса.

Члан 2.

Тарифни елементи су обрачунске величине тарифног система на које се распоређује максимално одобрени приход енергетског субјекта који обавља делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца (у даљем тексту: трговац на мало).

Максимално одобрени приход, у смислу става 1. овог члана, обухвата оправдане трошкове пословања трговца на мало у регулаторном периоду и утврђује се применом методе контроле прихода који трговац на мало остварује обављањем делатности трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца. Максимално одобрени приход се обрачунава и распоређује на тарифне елементе у складу са Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце – „Службени гласник РС“, број 68/2006 (у даљем тексту: Методологија).

Члан 3.

Цене природног гаса за тарифне купце исказују се по тарифним ставовима утврђеним овим тарифним системом, на основу којих се обрачунава природни гас за тарифне купце за обрачунски период и утврђују се по тарифним елементима за сваку групу тарифних купаца.

Категорије и групе купаца

Члан 4.

Категорије купаца су:

1) купци са местом прикључења на систем за дистрибуцију природног гаса радног притиска мањег од 6 bar („Категорија 1“);

- 2) купци са местом прикључења на систем за дистрибуцију природног гаса радног притиска једнаког или већег од 6 а мањег од 16 bar („Категорија 2“);
- 3) купци са местом прикључења на систем за транспорт природног гаса („Категорија 3“).

Члан 5.

У оквиру „Категорије 1“, а у зависности од намене објекта, утврђују се две групе купаца:

1) „Домаћинства“, у коју се разврставају физичка лица чији су објекти за становање (стан, породична стамбена зграда, зграда за одмор и сл.) прикључени на систем за дистрибуцију природног гаса и који природни гас користе за потребе грејања станова, односно стамбених објеката, укључујући и грејање помоћних објеката, загревања воде и припреме хране, као и друге потребе у домаћинствима, и који користе природни гас само у ове сврхе;

2) „Остали купци“, у коју се разврставају правна и физичка лица чији су објекти прикључени на систем за дистрибуцију природног гаса, осим купаца из тачке 1. овог члана.

Члан 6.

У оквиру „Категорије 2“, а у зависности од намене објекта и годишње равномерности потрошње, утврђују се три групе купаца:

1) „Системи даљинског грејања“, у коју се разврставају произвођачи топлотне енергије који природни гас користе искључиво у процесу производње топлотне енергије;

2) „Равномерна потрошња“, у коју се разврставају купци који у периоду од 01. октобра претходне године до 01. априла текуће године троше мање од 70% од укупно испоручене количине природног гаса у периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године, осим купаца из тачке 1. овог члана;

3) „Неравномерна потрошња“, у коју се разврставају купци који у периоду од 01. октобра претходне године до 01. априла текуће године троше најмање 70% од укупно испоручене количине природног гаса у периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године, осим купаца из тачке 1. овог члана.

Члан 7.

У оквиру „Категорије 3“, а у зависности од намене објекта и годишње равномерности потрошње, утврђују се три групе купаца:

1) „Системи даљинског грејања“, у коју се разврставају произвођачи топлотне енергије који природни гас користе искључиво у процесу производње топлотне енергије;

2) „Равномерна потрошња“, у коју се разврставају купци који у периоду од 01. октобра претходне године до 01. априла текуће године троше мање од 70% од укупно испоручене количине природног гаса у периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године, осим купаца из тачке 1. овог члана;

3) „Неравномерна потрошња“, у коју се разврставају купци који у периоду од 01. октобра претходне године до 01. априла текуће године троше најмање 70% од укупно испоручене количине природног гаса у периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године, осим купаца из тачке 1. овог члана.

Члан 8.

Разврставање купаца на категорије и групе купаца врши се за свако место испоруке према:

1) подацима о месту прикључења и намени објекта утврђеним актом којим се одобрава прикључење објекта на систем за транспорт или дистрибуцију природног гаса;

2) годишњој равномерности потрошње природног гаса утврђеној на основу података о потрошњи природног гаса у периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године.

За нове купце, као и за купце који у целокупном периоду од 01. октобра претходне године до 01. октобра текуће године нису имали потрошњу природног гаса, подаци о годишњој равномерности потрошње природног гаса, у смислу става 1. овог члана, утврђују се према уговору о продаји природног гаса.

Тарифни елементи

Члан 9.

Тарифни елементи су:

- 1) „капацитет“;
- 2) „енергент“;
- 3) „место испоруке“.

Члан 10.

Тарифни елемент „капацитет“ се утврђује сабирањем максималних дневних потрошњи из претходне године свих купаца које се мере и максималних изведених дневних потрошњи природног гаса оних купаца код којих не постоји могућност дневног читавања, на свим местима примопредаје гаса са система за транспорт и система за дистрибуцију природног гаса и изражава се у $m^3/дан/година$ (кубни метар природног гаса је количина природног гаса доње топлотне вредности 33.338,35 kJ при температури од 288,15 K (15°C) и на притиску од 1,01325 bar).

Максимална изведена дневна потрошња природног гаса се одређује за места примопредаје на којима не постоји дневно читавање и израчунава се на основу максималне измерене месечне потрошње на датом месту примопредаје у претходној години, сведене на дан и увећане за 20%, заокружене на цео број.

Члан 11.

Тарифни елемент „енергент“ представља укупну годишњу количину природног гаса коју трговац на мало продаје купцима и изражава се у m^3 .

Члан 12.

Тарифни елемент „место испоруке“ се утврђује као број места испоруке на којима трговац на мало продаје природни гас у регулаторном периоду.

Број места испоруке се утврђује као аритметички просек броја места испоруке на почетку и на крају регулаторног периода.

Члан 13.

Тарифни елементи „капацитет“ и „енергент“, као обрачунске величине овог тарифног система се утврђују за сваку од категорија и група купаца за регулаторни период. Тарифни елемент „место испоруке“, као обрачунска величина овог тарифног система се утврђује за сваку од категорија купаца за регулаторни период.

Тарифни ставови

Члан 14.

Тарифни ставови се утврђују за сваки од тарифних елемената – “енергент“, “капацитет“ и „место испоруке“, осим за купце из групе „Домаћинства“, којима се тарифни ставови утврђују само за тарифне елементе “енергент“ и „место испоруке“, у складу са овим тарифним системом.

За тарифни елемент “капацитет“ утврђује се тарифни став „капацитет“.

За тарифни елемент “енергент“ утврђује се тарифни став „енергент“.

За тарифни елемент “место испоруке“ утврђује се тарифни став „накнада по месту испоруке“.

Тарифни ставови у оквиру исте групе купаца једнаки су за све купце природног гаса истог трговца на мало.

Начин израчунавања цена по тарифним ставовима

Члан 15.

Цене по тарифним ставовима за обрачун природног гаса за тарифне купце израчунавају се по тарифним елементима за сваку групу купаца, а према приходима трговца на мало распоређеним на тарифне елементе по категоријама и групама купаца, у складу са овим тарифним системом и Методологијом.

Максимално одобрени приход трговца на мало у регулаторном периоду у складу са Методологијом распоређује се на приходе на основу којих се израчунавају цене по тарифним ставовима за сваку од група купаца. Ови приходи се обрачунавају према учешћу сваке од група купаца у трошковима трговца на мало по основу надокнаде трошкова коришћења система за дистрибуцију природног гаса, трошковима набавке природног гаса (који укључују и трошкове коришћења система за транспорт природног гаса) и другим оправданим трошковима пословања.

Члан 16.

Приходи трговца на мало распоређени на тарифни елемент „капацитет“, у складу са Методологијом, распоређују се на приходе по групама купаца према истовременој максималној потрошњи природног гаса, као обрачунској величини максималне дневне потрошње природног гаса за сваку од група купаца на систему за дистрибуцију природног гаса (за купце из „Категорије 1“ и „Категорије 2“) и истовременој максималној потрошњи свих купаца којима трговац на мало продаје природни гас (за купце из „Категорије 1“, „Категорије 2“ и „Категорије 3“).

Истовремена максимална потрошња природног гаса за сваку од група купаца на систему за дистрибуцију природног гаса (за купце из „Категорије 1“ и „Категорије 2“) једнака је истовременој максималној потрошњи природног гаса утврђеној у истом регулаторном периоду за исту групу корисника система за дистрибуцију природног гаса, у складу са тарифним системом којим се уређује приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

Истовремена максимална потрошња природног гаса свих купаца којима трговац на мало продаје природни гас утврђује се као истовремена максимална потрошња купаца на систему за дистрибуцију природног гаса, у смислу става 2. овог члана, увећана за збир максималних дневних потрошњи природног гаса свих купаца тог трговца на мало из „Категорије 3“ у истом регулаторном периоду и изражава се у $m^3/дан/година$.

Истовремена максимална потрошња природног гаса групе купаца из „Категорије 3“, једнака је вредности максималне дневне потрошње природног гаса те групе купаца у регулаторном периоду.

Члан 17.

Приходи трговца на мало који се распоређују на тарифни елемент „капацитет“ по основу надокнаде трошкова коришћења система за дистрибуцију природног гаса, распоређују се на групе купаца на начин и у износима утврђеним у складу са тарифним системом којим се уређује приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

Приходи трговца на мало који се распоређују на тарифни елемент „капацитет“ по основу надокнаде трошкова набавке природног гаса из тарифног елемента „капацитет“ распоређују се на групе купаца из свих категорија купаца („Категорија 1“, „Категорија 2“ и „Категорија 3“) према учешћу истовремене максималне потрошње природног гаса групе купаца за коју се израчунава приход у истовременој максималној потрошњи природног гаса свих купаца којима трговац на мало продаје природни гас, у смислу члана 16. став 3. овог тарифног система.

Приходи трговца на мало распоређени на тарифни елемент „капацитет“ за сваку од група купаца из „Категорије 1“ и „Категорије 2“ утврђују се као збир прихода израчунатих у складу са ст. 1. и 2. овог члана.

Члан 18.

Приходи трговца на мало распоређени на тарифни елемент „енергент“, у складу са Методологијом, распоређују се на приходе по групама купаца.

Приходи трговца на мало који се распоређују на тарифни елемент „енергент“ по основу надокнаде трошкова коришћења система за дистрибуцију природног гаса, распоређују се на групе купаца на систему за дистрибуцију природног гаса на начин и у износима утврђеним у истом регулаторном периоду за исте групе корисника система за дистрибуцију природног гаса у складу са тарифним системом којим се уређује приступ и коришћење система за дистрибуцију природног гаса.

Приходи трговца на мало који се распоређују на тарифни елемент „енергент“ по основу надокнаде трошкова набавке природног гаса из тарифног елемента „енергент“, увећани за трошкове накнаде на име ризика наплате потраживања, у складу са Методологијом, распоређују се на групе купаца из свих категорија купаца („Категорија 1“, „Категорија 2“ и „Категорија 3“) према учешћу годишње количине природног гаса групе купаца за коју се израчунава приход у укупној годишњој количини природног гаса за продају свим тарифним купцима истог трговца на мало.

Приходи трговца на мало распоређени на тарифни елемент „енергент“ за сваку од група купаца из „Категорије 1“ и „Категорије 2“, утврђују се као збир прихода израчунатих у складу са ст. 2. и 3. овог члана.

Приходи распоређени на тарифни елемент „капацитет“ за групу купаца „Домаћинство“, укључују се у приходе на основу којих се израчунавају цене по тарифном ставу „енергент“ за ту групу корисника система.

Члан 19.

Приход трговца на мало распоређен на тарифни елемент „место испоруке“, у складу са Методологијом, распоређује се на основу јединичног прихода на део прихода по „Категорији 1“ и део прихода по „Категорији 2“ и „Категорији 3“ збирно.

Јединични приход израчунава као количник прихода трговца на мало распоређеног на тарифни елемент „место испоруке“ и збира броја места испоруке купаца из „Категорије 1“ и десетоструког збира броја места испоруке купаца из „Категорије 2“ и „Категорије 3“.

Приход по „Категорији 1“ се обрачунава као производ јединичног прихода и броја места испоруке свих купаца из „Категорије 1“, а приход по „Категорији 2“ и „Категорији 3“, збирно, као производ јединичног прихода и десетоструког броја места испоруке свих купаца из „Категорије 2“ и „Категорије 3“.

Члан 20.

Цена по тарифном ставу „капацитет“ израчунава се као количник прихода распоређеног на тарифни елемент „капацитет“ за сваку од група купаца, у складу са чланом 17. овог тарифног система, и максималне дневне потрошње природног гаса у оквиру одговарајуће групе купаца, изражава се у динарима по $m^3/дан/година$ заокружено на две децимале.

Цена по тарифном ставу „енергент“ израчунава се као количник прихода распоређеног на тарифни елемент „енергент“ за сваку од група купаца, у складу са чланом 18. овог тарифног система, и потрошње природног гаса у оквиру одговарајуће групе купаца, изражава се у динарима по m^3 заокружено на две децимале.

Цена по тарифном ставу „накнада по месту испоруке“ израчунава се као количник прихода распоређеног на тарифни елемент „место испоруке“ за сваку од категорија купаца, у складу са чланом 19. овог тарифног система, и броја места испоруке у оквиру „Категорије 1“, односно „Категорије 2“ и „Категорије 3“ збирно, изражава се у динарима по месту испоруке заокружено на две децимале.

Начин обрачуна природног гаса за тарифне купце

Члан 21.

Природни гас се обрачунава на основу цена по тарифним ставовима за обрачунски период.

Ако се у току обрачунског периода промене цене по тарифним ставовима, природни гас се обрачунава применом нових и до тада важећих цена, сразмерно броју дана њиховог важења у обрачунском периоду.

Члан 22.

За једног купца, на сваком месту испоруке природног гаса, цена по тарифном ставу „капацитет“ се примењује на максималну дневну потрошњу природног гаса тог купца у претходној години. Максимална дневна потрошња природног гаса у претходној години где не постоји могућност дневног читавања, израчунава се на основу максималне измерене месечне потрошње на датом месту испоруке природног гаса тог купца, сведене на дан и увећане за 20%, заокружене на цео број.

За једног купца, цена по тарифном ставу „енергент“ се примењује на продату количину природног гаса утврђену мерењем за свако место испоруке природног гаса тог купца у обрачунском периоду.

Цена по тарифном ставу „накнада по месту испоруке“ примењује се за сваког појединачног купца.

Износи који су обрачунати за једног купца у складу са ст. 1. и 3. овог члана, а који су утврђени на годишњем нивоу, распоређују се према броју обрачунских периода.

Члан 23.

Максимална дневна потрошња природног гаса у првој години прикључења новог купца утврђује се на основу података о максималној дневној потрошњи природног гаса за ту годину из уговора о продаји природног гаса.

Одредба става 1. овог члана примењује се и на купца који у претходној години није имао потрошњу природног гаса.

Члан 24.

Начин мерења, обрачунски период, као и начин обрачуна природног гаса уређују трговац на мало и купац, у складу са законом, прописом о условима испоруке природног гаса, правилима о раду система за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса, издатим одобрењем за прикључење на систем за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса и овим тарифним системом.

Прелазне и завршне одредбе

Члан 25.

У првом регулаторном периоду максимална дневна потрошња природног гаса, у смислу члана 22. овог тарифног система, за постојеће купце, утврђује се:

1) за купце прикључене на систем за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса до 31.12.2004. године, према максималној дневној потрошњи природног гаса у периоду 01.01. – 31.12.2005. године;

2) за купце прикључене на систем за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса у току 2005. године, према максималној дневној потрошњи природног гаса у периоду од 12 узастопних месеци почев од дана почетка испоруке природног гаса са дистрибутивног, односно транспортног система, а

3) за купце прикључене на систем за дистрибуцију, односно транспорт природног гаса у току 2006. године, на основу максималне дневне потрошње природног гаса у 2007. години, утврђене уговором о продаји природног гаса.

Одредба става 1. тачка 3) овог члана, сходно се примењује и на купце који у претходној години нису имали потрошњу природног гаса.

Члан 26.

Овај тарифни систем, по добијању сагласности Владе, објављује се у "Службеном гласнику Републике Србије" и ступа на снагу осмог дана од дана објављивања, а примењиваће се од 1. јула 2007. године.

Број: 317/4 – 2006 – Д - I

У Београду, 30. новембра 2006. године

Савет Агенције за енергетику Републике Србије

ПРЕДСЕДНИК

Љубо Маћић